

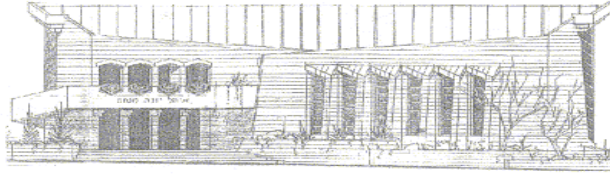
Ohel Yonah Menachem

Synagogue &
Community Center

Rabbi David Spektor

דוא"ל:

vaad@ohelyonah.com

אוהל יונה מנחם

בית כנסת
ומרכז קהילתי

הרב דוד ספקטור

אתר אינטרנט:

www.ohelyonah.com

דרשה מאת הרב דוד אברהם ספקטור לפי בשלח תשע"ב
לכבוד בת המצוה אורה ספקטור ובר המצוה טמיר מתן פושט
ובנושא: **וְהִדְרֹתָ נָשִׁים**

שבת שלום וברכת מזל טוב לבת המצוה אורה ספקטור ולהורים היקרים וכן לסבתא יוכבד וסבא משה ולכל המשפחה. הרבה ניתן ללמוד מנשות ישראל. כאשר התחילו לדבר על "הדרת נשים", חשבתי לתומי שזה מאד יפה שרוצים להדר ולכבד נשות ישראל. הבנתי שהמונח "הדרת נשים" הוא כמו וְהִדְרֹתָ פְּנֵי זָקֵן, שמכבדים אותן על ידי הידור, קימה ועמידה כמו בזקן שהוא מעל גיל שבעים או חכם אפילו צעיר שנחשב כזקן בחכמה. וכך למד בספר חסידים (ס' תקע"ח) מהפסוק (ויקרא יט, לב): "מִפְּנֵי שְׂבִיבָה תִקְוֶם וְהִדְרֹתָ פְּנֵי זָקֵן, וְאִפְּלוּ מִפְּנֵי אִשָּׁה זָקֵנָה, וְאִם נָשִׁים תִּקְוֶמֶנָּה". וכן פסק הרב עובדיה יוסף בשו"ת יחווה דעת (ח"ג, ס' עב): "מצוה לקום מפני אשה חכמה בחכמת התורה וכן מפני אשה זקנה בגיל שבעים שנה". וכל זה נלמד מהגמרא במסכת שבועות (ל): ששם מסופר ש"אשתו של רב הונא היה לה דין תורה לפני רב נחמן. אמר רב נחמן: מה נעשה? אם נקום לפניו, אז יסתתמו טענותיו של בעל הדין (זאת אומרת טענותיה של אשת רב הונא, כיון שבעל הדין השני יאמר שאנו מכבדים רק אותה ולא אותם ואז אנו כבר לא בית דין אובייקטיבי). (אבל מצד שני אמר רב נחמן): איך לא נקום לפניו, לפני אשת רב הונא, הלא אשת חבר הרי הוא כחבר (זאת אומרת: אשת רב היא כמו הרב). "מכאן למד בשו"ת יחווה דעת: "שרב נחמן עשה מעשה רב לקום לכבודה של אשת רב הונא, משום שאשת חבר כחבר. ואם-כן יש ללמוד, שכל שכן לאשה חכמה בחכמת התורה שכבודה מחמת עצמה, שמצוה לקום מפניה."

אחרי שנתתי את הפירוש היפה הזה על "הדרת נשים", שהיא כמו העצמת כבודן של נשות ישראל, ניסו להסביר לי בעדינות ש"הדרת נשים" היא להיפך והמושג הזה בא מלשון נדר, להדיר את הנשים מהמדרכה או מהאוטובוס או בכלל מרשות הרבים. חשבתי שזו בדיוק היתה המחלוקת בין פרעה למשה רבנו. פרעה שאל את משה: מי נמי ההלכים איתך משך שלושה ימים לעבוד את ה' ? הציע לו פרעה: לכו נא הגברים בלבד. זה הדרת נשים ממש! אבל לא כך דעתו של משה רבנו ואנו תלמידיו: בְּנַעֲרֵינוּ וּבְזַקְנֵינוּ נִלְדָּה בְּבָנֵינוּ וּבְבָנוֹתֵינוּ. ענה לו משה רבנו שאצלנו אין הדרת נשים. עבודת ה' שייכת לכולם! לגברים, לנשים ולטף. גם לבנינו וגם לבנותינו. יש אצלנו גם בר מצוה ושנה לפני-כן יש גם בת מצוה. וכך היה גם במעמד הר סיני: קודם כל יכה תאמר לבית יעקב - אלו הנשים ורק אח"כ יתגד לבני ישראל - אלו הגברים. בפרשתנו פרשת בשלח יש הדרת נשים, במובן החיובי, שהנשים נהגו בהידור יותר מהגברים. הגברים רק שרו שירת הים על ישועת ה', אבל הנשים הוסיפו הידור על הידור ונוסף לשירה, גם רקדו וגם נגנו בתופים. וְתִקַּח מִרְיָם הַגִּבִּיָּאָה אַחֹת אֶהֱרֹן אֶת הַתֵּף בְּיָדָהּ וַתִּצְאֵן כָּל הַנָּשִׁים אַחֲרֶיהָ בְּתֻפִּים וּבְמִחֹלֶת. אגב, המנהג הזה נמשך עד היום כאשר הנשים משמחות את הכלה בתופים בשירה ובמחולות וגם בוו. ושואל המכילתא (פרשה י): וכי מנין היו להן תופים ומחולות במדבר? תשובת המכילתא מביא רש"י בקיצור: "מובטחות היו צדקניות שבדור שהקב"ה עושה להם נסים והוציאו תופים ממצרים." מנשים גדולות אלו אנו לומדים מהי אמונה באמת גם בזמנים קשים כמו במצרים.

אורה, אורה במה אברך אותך, כעת שאת נכנסת לעולם המצוות? אם אברך אותך שתלמדי תורה ותקיימי את המצוות ותכבדי את המורות, כפי שפירש ספר חסידים מצות "והדרת", הלא את לומדת תורה ומקיימת מצוות ומכבדת את המורות במקום לימודך, בתלמוד תורה מוריה ברמת בית-שמש א', שזו תלמוד תורה ציוני ברוח הרב קוק ותלמוד תורה שיש בו גם אגף לבנים וגם אגף לבנות. לכן אורה, אני אברך אותך שתזכי לרקוד ולשיר ולשמוח בישועת ה' כמו אותן צדקניות שבדור ולקיים את המצוות בהידור ובשמחה תמיד. בשם הקהילה אמסור לך בסוף התפילה או אפילו בבית, ספר ונברך אותך ברכת אבא וברכת הקהילה שהקב"ה ימלא את כל משאלות לבך לטובה ולברכה.

ברכת מזל טוב למשפחת פושט, לבר המצוה טמיר מתן, ולהורים לבני ולטלי וגם לסבא יענקל שזכה לפני שבוע להכניס כאן לארון הקודש ספר תורה חדש לזכר אשתו רינה עליה השלום. אותו סופר סת"ם, צביקה זלבסקי מנוה דניאל כתב לך טמיר גם את פרשיות התפילין. בתפילין יש ארבע פרשיות, שבכולן מוזכרת מצות תפילין. שתי פרשיות, שמע והיה אם שמוע אנו אומרים כל יום בקריאת שמע בתפילה. ויש פרשת כי יביאך ופרשת קדש לי כל בכור, שאתה טמיר קראת בשבת שעברה, בפי בא בתורה לכבוד בר המצוה. משל לבר מצוה הוא הכדורגל שאתה אוהב לשחק. בלי 11 שחקנים אין מנין. וכך בבית הכנסת אתה עכשיו כעשירי קודש יוצר את המנין, האפשרות להתפלל בתפילת הציבור. וכל-שכן אם אתה בעצמך שליח ציבור או בעל קורא, כמו בשבת שעברה. וכדי שתנצח בכדורגל יש לשמור על כללי המשחק. כך גם בתורה יש כללי משחק, שאם תשמור טוב עליהם, תנצח ותצליח. טמיר מתן, יש לך שני שמות. שם פנימי "טמיר" עם ט' ושם שני: מתן. נברך אותך שמעכשיו, שתמיד תהיה גם טמיר, צנוע וגם מתן שנותן אור תורה ונר מצוה לעם ישראל. בשם הקהילה אני רוצה למסור לך ספר ואתה מוזמן לעלות.